

2. Staaroperatie (De Carrousel)

**Verdoving door middel van
oogdruppels**

Uw tweede afspraak in het ziekenhuis

U wordt voor het vragenuurtje en onderzoeken verwacht op:

Woensdag, datum:.....tijd:.....

Op deze dag meldt u zich aan de receptie bij de hoofdingang.

Wanneer u harde contactlenzen draagt, dient u deze 48 uur voorafgaande aan het onderzoek uit te doen. Bij zachte lenzen is dit 24 uur.

Datum opname eerste oog:

.....dag, datum:.....tijd:.....

Vorbereiding vóór operatie eerste oog

- Niet nuchter (u mag eten en drinken zoals u gewend bent).
- Starten met acular oogdruppels thuis 2 dagen vóór de operatie:
Datum.....

Dag vóór opname eerste oog:

- Tussen 16.00 uur - 16.30 uur bellen*** naar afdeling dagcentrum/kortverblijf, **telefoon: 040-286 4056**, omtrent het tijdstip van de opname de volgende dag.

Exacte opnametijd:

Op: .....dag.....

- Indien de opname **op maandag** plaatsvindt gelieve **de vrijdag daaraan voorafgaande** te bellen tussen **16.00 - 16.30 uur** naar afdeling Dagcentrum/kortverblijf, **telefoon: 040-286 4056**

Om organisatorische redenen verzoeken wij u vriendelijk zich strikt te houden aan bovengenoemde “beltijden” daar de opnametijd niet eerder bekend is.

De geplande opnametijd staat vast. Wij vragen dan ook begrip van u dat er in het operatieprogramma niet geschoven kan worden.

Datum opname tweede oog:

.....dag, datum:.....tijd:.....

Vorbereiding vóór operatie tweede oog

- Niet nuchter (u mag eten en drinken zoals u gewend bent).
- Starten met acular oogdruppels thuis 2 dagen vóór de operatie:
Datum.....

Dag vóór opname tweede oog:

- Tussen 16.00 uur - 16.30 uur bellen*** naar afdeling dagcentrum/kortverblijf, **telefoon: 040-286 4056**, omtrent het tijdstip van de opname de volgende dag.

Exacte opnametijd:

Op: .....dag.....

- Indien de opname **op maandag** plaatsvindt gelieve **de vrijdag daaraan voorafgaande** te bellen tussen **16.00 - 16.30 uur** naar afdeling Dagcentrum/kortverblijf, **telefoon: 040-286 4056**

Om organisatorische redenen verzoeken wij u vriendelijk zich strikt te houden aan bovengenoemde “beltijden” daar de opnametijd niet eerder bekend is.

De geplande opnametijd staat vast. Wij vragen dan ook begrip van u dat er in het operatieprogramma niet geschoven kan worden

---

Inhoudsopgave

Het eerste ziekenhuisbezoek	9
Wat is staar	9
Hoe ontstaat staar?	10
Wat zijn de klachten	10
De meest voorkomende klachten	11
Het tweede ziekenhuisbezoek	12
Intake gesprek	12
De lensmeting	13
Bloedonderzoek en ECG	13
Het derde ziekenhuisbezoek	14
De behandeling	14
Verdoving	14
De operatie	15
Mogelijke risico's van een staaroperatie	16
Ogen druppelen	18
Druppelinstructies	19
Lijst voor opname	20
Medicatie	21
Na de operatie	22
Leefregels na een staaroperatie	23
Het vierde ziekenhuisbezoek	24
Instructies voor de dag na operatie	24
Wat te doen bij vragen of problemen	25
Het vijfde ziekenhuisbezoek	25
Wij dienen bij u rekening te houden met:	26
Vragen voor oogarts en/ of verpleegkundige	26
Heeft u nog vragen?	27

Beste Mevrouw/ Meneer,

In overleg met uw arts heeft u besloten tot operatie. Van de oogarts heeft u een korte uitleg gehad over staar, de staaroperatie en het behandelingstraject dat u gaat volgen. Tijdens een tweede bezoek aan het ziekenhuis dient u een begeleider mee te nemen. Samen met uw begeleider volgt u een vragenuurtje en bezoekt u diverse afdelingen.

Tijdens deze voorlichting is er gelegenheid om vragen te stellen en krijgt u desgewenst verdere informatie over staar, onderzoeken die u daarvoor dient te ondergaan, de operatie en de nazorg. Na dit vragenuurtje wordt u verwezen naar diverse afdelingen waar onderzoeken worden uitgevoerd die nodig zijn als voorbereiding op de operatie. U wordt geïnformeerd over de datum wanneer u geopereerd zal gaan worden. Voor het juiste tijdstip, kunt u bellen (zie vorige bladzijde).

Dit tweede ziekenhuisbezoek zal ongeveer 4 uur in beslag nemen.

Het derde ziekenhuisbezoek zal de dag van operatie zijn.

Het vierde ziekenhuisbezoek is de controle na de operatie.

In dit boekje vindt u alle informatie nog eens op een rijtje. Het is niet bedoeld als vervanging voor mondelinge informatie, maar als aanvulling daarop. Wij willen u vragen het gehele boekje door te lezen vóór uw tweede bezoek aan het ziekenhuis. Er is ruimte gereserveerd om vragen te noteren die u die dag kunt stellen tijdens het vragenuurtje.

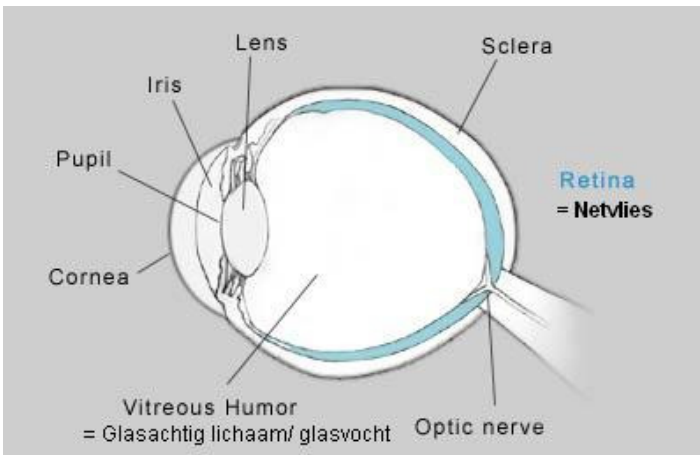

Het eerste ziekenhuisbezoek

Tijdens uw bezoek aan de oogarts heeft uw behandelend oogarts de diagnose staar gesteld. In overleg met uw arts heeft u besloten tot operatie. Hieronder vindt u informatie zodat u alles nog eens rustig na kan lezen.

Wat is staar?

Staar is een waas of troebeling in de ooglens, die het scherp zien ongunstig beïnvloedt. Dit wordt ook wel grijze staar of cataract genoemd.

De lens, die onder normale omstandigheden helder is, ligt achter de gekleurde iris of het regenboogvlies in het oog. De lens zorgt voor het scherpstellen van beelden op het netvlies. Als nu de ooglens troebel is(cataract), worden de lichtstralen die het beeld op het netvlies vormen in hun verloop gestoord en het zicht wordt slechter.

Hoe ontstaat staar?

In de meeste gevallen kan de oorzaak van de grijze staar niet worden vastgesteld. Grijze staar komt voor indien de normale chemische samenstelling van de lens verandert. De meest voorkomende vorm van grijze staar is gebonden aan het verouderen van het oog. De ooglens wordt gedurende het leven dikker en verliest daardoor het vermogen tot vervormen. Tevens verliest de ooglens geleidelijk aan helderheid. Ook kan grijze staar ontstaan door een infectie, ontsteking of verwonding, of als gevolg van een erfelijke ziekte, chemische invloeden of een stofwisselingsstoornis, bijvoorbeeld suikerziekte.

Wat zijn de klachten?

De klachten bij grijze staar kunnen verschillend zijn. De grijze staar kan zich zowel snel als langzaam ontwikkelen. De ontwikkeling gaat niet samen met pijn of een ontsteking.

De meest voorkomende klachten zijn;

- wazig zien (zowel dichtbij als veraf)
- minder goed contouren kunnen onderscheiden
- dubbel zien met één oog
- minder goed contrasten kunnen onderscheiden
- kleuren worden doffer
- lichtschuwheid

Het tweede ziekenhuisbezoek vragenuur en onderzoeken

Tijdens het tweede ziekenhuisbezoek is er ruim gelegenheid om vragen te stellen tijdens het vragenuur.

Na het vragenuur worden bij u een aantal onderzoeken uitgevoerd. Tijdens dit tweede bezoek dient u een begeleider mee te nemen die samen met u het vragenuurtje bijwoont en afdelingen bezoekt waar onderzoeken plaatsvinden. Tijdens de lensmeting wordt geen gebruik gemaakt van oogdruppels. U mag dus deze dag normaal autorijden.

Het is erg belangrijk dat u alle medicijnen die u gebruikt meebrengt. Aan het einde van de dag weet u op welke datum u wordt geopereerd. Voor de exacte tijd, belt u een dag vóór de operatie van **16.00—16.30 uur naar het dagcentrum/kortverblijf 040-2864844**

Dit tweede ziekenhuisbezoek zal ongeveer 4 uur in beslag nemen.

Intake gesprek

Er vindt aansluitend aan het vragenuurtje een intake gesprek plaats met een verpleegkundige. De verpleegkundige neemt met u een aantal vragen door en zal u uitleg geven over de praktische gang van zaken van de staaroperatie. Tevens krijgt u te horen op welke datum u wordt opgenomen.

De lensmeting

U krijgt een oogheekundig onderzoek, de zogenaamde lensmeting. Tijdens dit onderzoek wordt de sterkte van de kunstlens bepaald. Dit onderzoek doet geen pijn en is niet gevaarlijk. De sterkte van de kunstlens die tijdens de operatie wordt geplaatst is bepalend voor de brilsterkte die na de operatie nodig is. Hoewel de lensmeting een nauwkeurig onderzoek is kunnen er soms afwijkingen optreden, ook bij een juist uitgevoerd onderzoek. Er kan voor de operatie om die reden niet gegarandeerd worden dat een bril daarna overbodig is. In overleg met u zal de oogarts de brilsterkte die wordt nagestreefd bepalen.

Wanneer u harde contactlenzen draagt, dient u deze 48 uur voorafgaande aan het onderzoek uit te doen.

Bij zachte lenzen is dit 24 uur.

Tijdens de lensmeting krijgt u de recepten mee voor oogdruppels en oogverband

Bloedonderzoek en ECG

Op het afname laboratorium wordt bij u bloed afgenomen. Enkele bloedwaarden worden gecontroleerd, om te controleren of u in goede conditie bent voor de operatie. Ook wordt er een ECG (hartfilm) gemaakt, bij iedereen van 45 jaar of ouder. Dit vindt plaats op de functieafdeling.

.

Het derde ziekenhuisbezoek

De behandeling

Wanneer de vertroebeling van de lens toeneemt, zijn de klachten niet meer op te lossen door het dragen van een bril of contactlenzen. In die gevallen is een operatieve ingreep noodzakelijk. Bij zo'n ingreep wordt de lens uit het oog verwijderd en vervangen door een kunstlens. De arts zal voorstellen om te opereren, wanneer de staar het zien van de patiënt ernstig gaat verstoren. Daar dit een individuele zaak is zal het moment in overleg met u en de oogarts worden vastgesteld.

De opname zal plaatsvinden op het dagcentrum. Dit betekent dat u geholpen wordt op de dag van de opname en dat u dezelfde dag weer naar huis gaat.

Bij 90 tot 95 % van de patiënten wordt het zien beter. De kans op complicaties na de ingreep is gering. (zie complicaties)

Verdoving

U krijgt een plaatselijke verdoving middels druppels in het oog. Hierdoor is het oog geheel verdoofd, maar kunnen oog en de oogleden normaal bewegen. Met behulp van een ooglidspreader wordt het oog opengehouden zodat u niet met de ogen kunt knippen tijdens de operatie.

Omdat gebruik wordt gemaakt van druppelanesthesie hoeft u niet nuchter te zijn voor deze operatie.

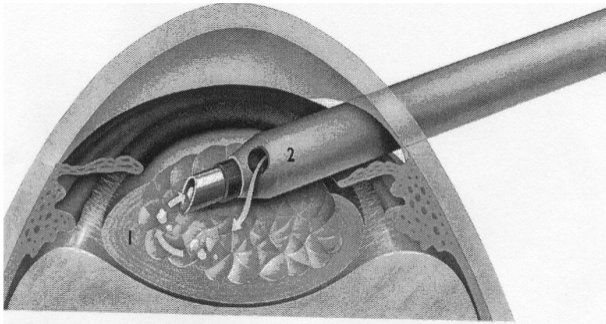

De operatie

Staar kan alleen door een operatie worden verholpen. Bij een operatie wordt de troebele ooglens vervangen door een heldere kunstlens. Met een kunstlens wordt de natuurlijke situatie van het oog zo dicht mogelijk benaderd. De meest moderne techniek is de phaco-emulsificatie. Bij deze techniek wordt de lens verpulverd en opgezogen.

1: troebele lens

2: phaco-emulsificatie apparaat

De operatie begint met een klein sneetje in het oog. Dan maakt de arts een ronde opening in het lenzakje aan de voorkant van de lens. Door deze opening wordt een zuigbuisje ingebracht dat trilt . De lens wordt verpulverd en kan worden weggezogen.

Als het lenzakje leeg is, wordt de kunstlens erin geplaatst. Door de speciale manier waarop het sneetje gemaakt wordt, is er veelal geen hechting nodig.

Een enkele keer is het niet mogelijk meteen een kunstlens te plaatsen en moet dit later tijdens een tweede operatie gebeuren.

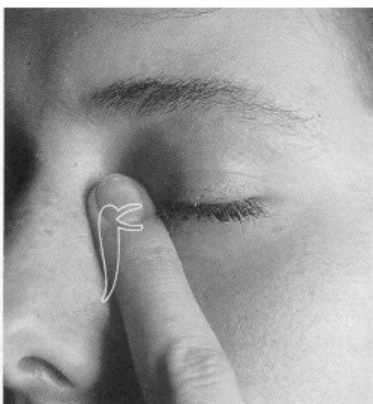
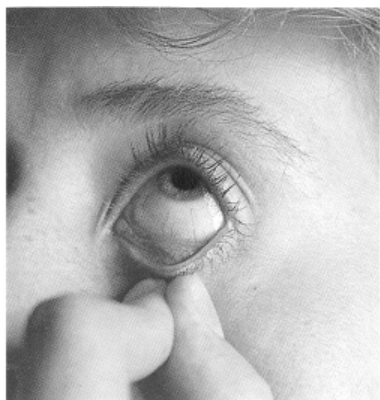
Mogelijke risico's van een staaroperatie

Staaroperaties worden regelmatig uitgevoerd. Voor iemand in een redelijke gezondheidstoestand heeft deze operatie heel weinig risico's. Soms treedt er een bloeding of infectie op. De operatie is ook op zeer hoge leeftijd nog goed te ondergaan. Wel bestaat er enig risico op de vorming van nastaar. Dit is een vertroebeling van het achterste lenkapsel. Nastaar kan goed behandeld worden met een (pijnloze) laserstraal.

Een andere mogelijke complicatie is een vochtophoping in het centrale deel van het netvlies, waardoor u wazig gaat zien. Meestal herstelt deze aandoening spontaan, soms is een behandeling met medicijnen nodig. De herstelperiode duurt ongeveer een maand. Vier weken na de operatie krijgt u over het algemeen een briladvies.

Het derde ziekenhuisbezoek is de dag waarop u geopereerd zal worden. **Twee dagen** voor de operatie start u met acular oogdruppels. U dient 3 keer daags 1 druppel toe te dienen. Ook op de dag van de operatie druppelt u s' morgens het oog.

Druppelinstructie

- Was grondig uw handen.
- Neem plaats in een makkelijke stoel, en leg uw hoofd iets achterover.
- Trek uw onderooglid een stukje naar beneden met wijsvinger.
- Laat een druppel uit het flesje in het midden van de ontstane plooi vallen.
- Laat het ooglid los en sluit het oog.
- Houd de ogen ongeveer 30 seconden dicht, en knipper niet. Druk dan met de wijsvinger het traanpunt langs de neus aan de gedruppelde zijde dicht
- Raak nooit het oog of de oogharen aan met het druppelflesje of het dopje en druk niet op het oog
- een druppel te veel kan geen kwaad

als u twee verschillende oogdruppels gebruikt dan mag u deze met een tussenruimte van 2 minuten indruppelen

---

Lijst voor opname

- ❑ Deze folder
- ❑ Ponsplaatje
- ❑ Oogdruppels die u thuis gebruikt.
- ❑ Medicijnen die u gebruikt.
- ❑ Makkelijk zittende kleding
- ❑ Contactpersoon.

Wij raden u aan om waardevolle zaken zoals geld en sieraden thuis te laten. Wij willen u vragen om uw make-up en nagellak voor de operatie te verwijderen. Dit derde ziekenhuisbezoek duurt ongeveer 3 uur.

Wanneer u tijdens de operatie moet hoesten of kuchen is het belangrijk dat u dit kenbaar maakt aan de arts. De arts kan dan even de handeling onderbreken. Onverwachte bewegingen kunnen namelijk een beschadiging aan het oog veroorzaken. Wanneer u normaliter veel hoest kunt u dit kenbaar maken aan de verpleegkundige tijdens het intake gesprek. Er kan dan éénmalig medicatie gegeven worden, kort voor de operatie, die de hoestprikkel onderdrukt.

Medicatie

Geneesmiddelen die gebruikt worden in verband met een goedaardige prostaatvergroting kunnen tijdens de operatie verslapping van de iris van het oog veroorzaken. Hierdoor wordt de operatie bemoeilijkt. Aanbevolen wordt deze medicatie 2 weken voor de operatie te stoppen (eventueel in overleg met de voorschrijvend arts). De medicijnen zijn onder andere;

- Omnic	- Xatral	- Hytrin
- Urion	- Alfuzosine	- Terazosine
- Cardura	- Prazosine	

Wanneer wijzigingen hebben plaatsgevonden met betrekking tot uw medicatie na het intakegesprek, dan verzoeken wij u dit de verpleegkundige op de dag van operatie te melden.

Op de dag van de operatie mag u uw medicijnen thuis innemen met een beetje water tenzij de specialist anders heeft afgesproken.

Wanneer u voor glaucoom wordt behandeld moet u uw bestaande glaucoommedicatie voortzetten op de dag van de operatie, tenzij de oogarts anders beslist.

Wanneer u plasmedicatie gebruikt raden wij u aan om deze minimaal 5 uur vóór de operatie in te nemen. Na de operatie kunt u alsnog de plasmedicatie innemen. Als u s' morgens wordt geopereerd kunt u uw plasmedicatie na de operatie innemen. Dit om aandrang tijdens de operatie te voorkomen.

Na de operatie

Na de operatie zal u weinig of geen pijn ervaren.

U krijgt een oogkapje om infectie en irritaties te voorkomen en uw oog te beschermen. U dient het oog onder het verband gesloten te houden. Het oogverband kan namelijk over het oog schuren en daardoor het oog beschadigen.

De dag na de operatie mag u het oogkapje overdag afdoen.

U kunt ook een bril dragen om het oog te beschermen.

's Nachts moet u gedurende 1 week het oogkapje voordoen om te voorkomen dat u misschien onbewust in het oog wrijft.

De verpleegkundige zal u na de operatie een nieuwe afspraak geven voor de nacontrole. Deze is altijd een dag na de operatie.

Leefregels na een staaroperatie

- U kunt na de operatie over het algemeen alles doen zoals u gewend bent.
- Draag gedurende een week 's- nachts het oogkapje.
- Douchen en uw haren wassen is toegestaan. Zorg ervoor dat er geen zeep in het oog komt.
- Vermijd de eerste week na de operatie zware lichamelijke inspanning. U mag ook niet bukken en zware voorwerpen tillen.

-
- Vermijd de eerste week na de operatie persen bij toilet bezoek. U mag na 2 weken weer zwemmen, na 3 weken weer sporten.
  - De dag van de operatie mag u alleen bij hoofdpijn ten gevolge van de operatie, 's avonds 1 tablet Diamox 250 mg innemen. Deze krijgt u op de operatiedag mee.
  - U mag niet in het oog wrijven of op het oog drukken.
  - Aangeraden wordt om pas na 4 weken een vervoersmiddel te besturen
  - Gedurende 1 week niet op de geopereerde oogkant slapen.
  - 3 weken geen oogmake-up dragen.

Het vierde ziekenhuisbezoek

1e nacontrole

De dag na de operatie vindt een controle plaats op de polikliniek in Eindhoven of in het St. Anna Ziekenhuis.

Instructies voor de dag na operatie

- 's Morgens mag u het oogkapje eraf halen.
- Indien het oog vies is mag u het oog schoonmaken met gekookt afgekoeld water en een steriel gaasje. U maakt het oog, van buiten naar binnen, richting de neus schoon.
- Deze ochtend druppelt u alle druppels één maal.
- De druppels pilocarpine 2.0% krijgt u mee van de afdeling. Deze druppels gebruikt u alleen de dag na de operatie; 's-ochtends en 's-avonds één druppel.
- U moet het oog druppelen gedurende 4 weken met:
  - 3 x daags 1 druppel acular
  - 3 x daags 1 druppel trafloxal
- Als tussentijds het oog rood of pijnlijk wordt, u opeens slechter gaat zien of wanneer u plotseling zwarte vlekken of lichtflitsen ziet dan **moet u direct** contact opnemen met de polikliniek oogheelkunde. Geef daarbij aan, dat u recent een staaroperatie heeft ondergaan. **Telefoon 040-2864825**

Wat te doen bij vragen of problemen?

Mochten er zich problemen voordoen, dan kunt u bellen naar:

- 1. Polikliniek Oogheelkunde** **040 - 286 4825**
Dagelijks van 08.30-17.00 uur
- 2. SEH (Spoedeisende hulp)** **040 - 286 4834**
Dagelijks na 17.00 uur
- 3. Dagcentrum souterrain** **040 - 286 4056**
Op de dag van operatie van 07.00 - 18.00 uur

Het vijfde ziekenhuisbezoek

Laatste controle

De laatste controle vindt plaats ongeveer 4 weken na de operatie door een oogarts of optometrist. De oogarts of optometrist kan u op dit moment een briladvies geven.

Er is altijd een mogelijkheid om een oogarts te spreken of vragen te stellen.

Wij dienen bij u rekening te houden met:

Vragen voor oogarts en/ of verpleegkundigen:

Heeft u nog vragen?

Deze folder is niet bedoeld als vervanging voor mondelinge informatie, maar als aanvulling daarop. Hierdoor kunt u alles nog eens rustig nalezen en data in deze folder noteren.

Heeft u nog vragen over de ingreep, neemt u dan gerust

contact op met de **polikliniek oogheelkunde**;

Telefoon: 040-286 4825

Afdruk ponsplaatje:

**U dient dit boekje bij ieder ziekenhuisbezoek
mee te nemen.**

**OOG015
11-09**